

REDACȚIA

Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Austro-Ungaria:

an fl. 10; pe 1/2

5; pe 1/4 de an

150; pe 1 lună fl. 1.

de Duminică pe

an fl. 2.

România și străinătate:

pe an 40 franci.

știe nu se înapoiază.

merimea noastră universitară.

I.

Fără indoială că azi avem
universitară mai cultă și
numărătoare ca cea din era re-
spărții noastre naționale.
Tot atât de adevărat este însă că
privind înimea tinerimea d'atunci
este mult superioară celei de azi.

La 1848 tinerii clerici din Blaj și
universitari de pe la Cluj
și Viena au fost sufletul între-
mășcări naționale. Fără un Băr-
buș, Iancu, Papiu, Hodoșiu și alții
această eroică generație, desigur
istoria noastră națională n'avea
înregistreze Câmpul-Liberătii și
vitejști de prin Munții Apus.
Era atâtă bogăție de simțire
tinerii universitari de pe atunci,
marele Ioan C. Brătianu întorcându-
se de la Paris și oprindu-se la
na, ca să facă cunoștință cu tine-
universitari români d'acolo, serie
adevărat entuziasm despre ei,
în relief indeosebi figura ac-
tualui episcop dela Caransebeș.
mai mulți erau direct esenți din
or, ducând cu sine și păstrând și
“scioile înalte” insușirile bune
oprii neamului nostru românesc.
sau să rabde săracie și tot fe-
dul de privații, fără să slabiască
dragostea lor pentru neam și e-
nergia de a lupta contra adversa-
rii.

Luptau și aveau în vedere numai
victurile naționale.

Acum însă, onoare exceptiunilor,
alii luptă pentru propria prospătă
să termene că mai iute și mai
în universitatea, ca să poată ajunge
într-un traiu mai bun. Unii țin să fie
“omini” chiar și ca “civii” universi-
tari, și pentru a-și asigura o viață
comodă, se dau în tabere ad-
universitărilor, ca cei cincisprezece despre
care am scris, ori — în casul cel
mai bun — își înmoia conștiința și
înțețatea de Român până la astăzi,
că nu se rușinează a scrie pe
ștările ungurești și a subscrive, la
loc cu Ungurii, hărții îndreptate
întra Românilor, cum s'a întemplat
de mult la Cluj.

Cei mai mulți dintre acestia, se în-
țeleg, sunt fii de-aia „orășenilor”,
deja ca elevi în gimnasiu s'au
înținut să linguească și să sărute
profesorilor pentru a scăpa de
„secundă”. Alexits este un
în această privință, și unul dintră
trei nefericiți de la Cluj știm
însemne că este chiar fiul unui
ștefan, slujbaș la tribunal, căruia
ea tatăl său îi va fi spus să fie
„mîntă”, să se dea bine cu cei de
putere, dacă vrea și el o „pâne”

când îsprăveștește școala, sau cel
în să nu-i facă lui greutăți, căci
va fi cu slujba și cu pensia, dacă
va așa, că el, Român în slujba
lui, are un fiu dacă-român?!

Alții au mame unguroaice, cari nu
mai iubirea pentru nația românească
nu li-a infiltrat-o în suflet. Pe când
fiul de țărănește să rabde. Nu rî-
nește, ca domnisorul tîrgovet, la
ghete de lac și mănuși după ultima
modă. Tinérul ieșit din sinul țără-
nilor știe mai presus de toate, să
muncească. El învăță și a ajuns să ter-
mine bine gimnasiul de sigur numai
prin talentul și sîrguința sa. Vara,
în vacanță, el trăiește earăsi vieata
plină de muncă, de imbarbătare și de
dragoste a țărănlui, ear' nu se a-
fundă și mai mult în stricăciunile
căror cad jertfa atâtă dintră tinerii
de la oraș. Vezend și impresionan-
du-se de greutățile d'acasa, dorința
lui cea mai de căpătenie este să-și
ajute părinții și frații; pentru dinsul
e mulțumit dacă are strictul necesar.
Pe când cel de la oraș se preocupă
mai mult de lucul și adesea des-
frul ce-l cuprinde în mreajă pe fie-
care zi că puțin, să că trebue să
fie un caracter catonian pentru a ră-
mână ferit de relele ce pot să-i scăda
din valoare.

Am putea să facem o interesantă
statistică în privința aceasta. S'ar
constata și dovedi atunci cu cifre
toate aserțiunile din articolul nostru.
S'ar ilustra cu pilde cum din sinul
țărănimii noastre ni-au ieșit atâtă
bărbați de valoare și indeosebi cum
familii uneștilor nostri preoți și în-
vețatori sunt leagănul actualei aris-
tocratii intelectuale a Românilor în-
afara de regatul liber și independent
român. Suntem însă și azi atât de
puțini, că ne cunoaștem aproape totii
unii pe alții. Sunt, la tot casul,
cunoscuți toți bărbații mai de seamă
ai generațiunii mai noi, să că și
fără a face statistică în chestie ne
știm originea, și în cât despre starea
actuală în comparație cu cea dela
începutul luptelor noastre naționale,
putem trage concluzie.

Aceasta concluzie nu poate fi
de căt următoarea:

*Ca număr a crescut, ca știință a mai
căștigat tinerimea actuală universitară
română. Caracterele mari sunt însă
azi mai rare ca cele crescute pe vre-
murile de atunci. Deodată cu știință
au crescut și miseriile, și cu căt
între Români va crește numărul bărba-
ților cu studii universitare, cu atât
suntem expuși să se măreasca acel*

*prisos de „oameni învețăți”, despre cari
am vorbit într'un articol precedent.
E vorba deci să întărim și să per-
fecționăm că se poate de mult pe
acei tineri, cari în viitor sunt chiamați
să fie conducătorii naționii.*

Despre aceasta vom vorbi însă
într'un alt articol.

In sfîrșit una, „Nar. Listy” de la 17 c.
publică după foile rusești toasturile rostite
în Kiev, sub titlul: „Alianța între România
și Rusia.”

Cuvintele referitoare la frăția de arme
le subliniează și adaugă la sfîrșit:

„De aceea afilă cu linștire desmintirea
demisiunii lui Goluchowski. Pentru Rusia,
rămânerea lui și mai departe la postul seu
înalt n'are nimic neplăcut. Ba se poate chiar
că după vizitele principelui bulgar și
a regelui Carol al României în Petersburg
cei din Viena vor pricepe, că e lucru per-
iculos a sprigini și mai departe pe Milan
Obrenovici și pe actualul ministru-president
sârbesc, Vladan Djordjević. Din acest punct

directe din România; judecă deci numai
din punctul de vedere pe care stă dinsa.

**Bosniaci — Herțegovineni în
Constantinopol.** Am povestit în-
tr'un număr precedent, cum s'au dus
delegații Sârbilor din provinciile occu-
pate la Tarigrad, să expereze de
la Sultan și patriarchul ecumenic au-
tonomia bisericiei lor ortodoxe. Foia
sârbească din *Dubrovnik* (Zara), cu a-
celași nume, scrie, că *deputații unea
bosno-herțegovineană a fost primita și
de cără ambasadorul austro-ungar din
Constantinopol, baronul Calice, și încă
în mod foarte amabil, ba cu onoruri.*
Ambasadorul a ascultat plângerile
poporațiunii provinciilor ocupate, zî-
cându-le delegaților, că „*prim contele
Goluchowski va refera M. Sale Imper-
ratului în mod căt se poate de ame-
nunțit*“. Visita (adecă nu audiență
de cersire) la ambasador a ținut o
oară întreagă. Deputații unea s'a de-
clarat, că e pe deplin mulțumită,
dacă plângerile și dorințele pe care
le tălmăcește, vor fi așternute împă-
ratului.

Ce va să zică hârnicie, spirit de
jertfire și neinfricoșare, chiar și față
cu un „vice-rege” ca vestitul Kállay.
Iți vine să-i ții pe Bosniaci acestia
de model al bărbătiei.

Rușii despre Goluchowski.

Ziarul de frunte rusesc „Novoe Vremia”
se ocupă la locul prim cu stirile despre
pretinsa demisiune a contelui Goluchowski,
acum desmintită definitiv, precum știm.
Foia rusească scrie între altele:

„Stirile acestea sunt desmitite. Ele se
născuseră puțin înainte de a fi întreprins
calătorile lor în Rusia principale Ferdinand
al Bulgariei și regele Carol al României.
Cercurile din Viena și Pesta erau nemul-
tumite, că contele Goluchowski n'a știut
impedea apropierea Bulgariei și României
de Rusia, care a isolat cu desfășurare Sârbia
în peninsula balcanică. Chiar numai îm-
prejurarea, că drept urmaș al lui Goluchowski
doriu pe Kállay luminează în deajuns sco-
purile politicianilor din Budapesta.

„Ne bucurăm, că aceste stiri nu s'au ade-
rit. Conte Goluchowski, ce-i drept, nu pos-
ește în Rusia simpatii deosebite, ba erau
momente, când nu i-se purta incredere în-
ainte. Această neincredere a mărit-o încă
reintoarcerea lui Milan în Sârbia, precum
și schimbarea bruscă la față a politicei austriace
în chestiunea cretană. Cu toate acestea
înțeța înlocuirea lui Goluchowski prin
Kállay n'ar plăcă nici decum în Rusia, fie
cercurilor politice neoficioase ori oficioase gu-
vernamentale.

Actualul ministru de externe al Austro-
Ungariei a arătat deja măsura celor ce se
pot aștepta de la dinsul fie în bine ori în
ră; dar urmașul lui presimtiv de naționali-
tate maghiară ar fi pentru noi o enigmă
cu speranțe reale.

„De aceea afilă cu linștire desmintirea
demisiunii lui Goluchowski. Pentru Rusia,
rămânerea lui și mai departe la postul seu
înalt n'are nimic neplăcut. Ba se poate chiar
că după vizitele principelui bulgar și
a regelui Carol al României în Petersburg
cei din Viena vor pricepe, că e lucru per-
iculos a sprigini și mai departe pe Milan
Obrenovici și pe actualul ministru-president
sârbesc, Vladan Djordjević. Din acest punct

de vedere este de preferit a vedea în
postul ministrului de externe austro-ungar
pe Goluchowski, decât pe Kállay, un om,
care în urma originei sale maghiare, nu ascunde
bine ura sa înăscută față de Rusia, care
a grupat acum în giurul seu pe trei domni-
tori balcanici: pe regele Carol al României,
pe principale Ferdinand al Bulgariei și pe
principale Nikita al Muntenegrului“.

„Nar. Listy“ după care luăm aceste spuse
ale foalei rusești, adăugă: Atât „*Nevoie
Vremia*“, care din când în când sloboade
păreri nu de ale redacției sale, ci ale
unor persoane înalte, care au o influență
mare asupra politicei externe a Rusiei“.

Medalii comemorative.

— Autografele Monarchului nostru. —

In săptămâna trecută au apărut în moni-
torul oficial al guvernului maghiar două
autografe ale Maiestății Sale regelui nostru
Francisc Iosif I. adresate ministrului comun
de externe, contelui Goluchowski. Prin
aceste autografe și prin un ordin adresat
armatei Maiestatea Sa face cunoscut, că
din incidentul iubileului de 50 de ani ai
fericitei sale stăpâniri se vor distribui
medalii comemorative: 1. Tuturor acelora
cari din 2 Decembrie 1848 până în 2 Dec.
1898 au servit în armata țării sau la gen-
darmerie. 2. Tuturor funcționarilor de stat
din acest timp de 50 ani. 8. Acelor
funcționari binemeritați, cari au servit 40 de
ani în interesul Monarchiei.

Acstea autografe, apărute în „Budapesti
Közlöny” cu iscălitura lui Goluchowski și
nu a guvernului maghiar, au produs o
discuție viuă în ziarele opoziționale ma-
ghiare, care văd în aceste o largire a sferei
de activitate a ministrului de externe și o
prescurtare a drepturilor guvernului ma-
ghiар. Opoziția contestă dreptul ministrului
de externe a avut vre-o înjurare la distri-
buirea de medalii funcționarilor civili și
militari din Ungaria. „Egyértés“ respinge
o asemenea distincție și o consideră de
demonstrație față în contra Ungariei. Spune
că regele n'are dreptul de a înființa de
sine, fără a consulta guvernul maghiar, un
asemenea ord. Aceasta este poate în
interesul consolidării monachiei, cu des-
considerarea Ungariei ca stat autonom.
Alte foi spun alte multe, cari toate pro-
beză o loialitate pe față.

Trecând aici peste isbuținile lor de ilo-
ialitate, cari de un timp încoace devin tot
mai provocătoare, ținem să facem cuno-
scute cetitorilor autografele:

Privitor la medalia menită a fi împărtășită
armatei și gendarmeriei, regele a adresat
oastei următori ordin:

Ordin cără oaste!

Din îndurarea lui D-zeu stănd 50 de
ani în fruntea armatei Mele ca cel mai
înalt comandant, simțesc aca dorință în
inima Mea, ca armatei Mele, care Me
— și prin aceasta Monachiei — în timp de
bucurie ca și de restricție cu credință ni-a
servit și cu împlinirea cea mai conșiențioasă
a datorinței, să-i dau o nouă dor-
radă de grăție și de recunoșterea Mea
mulțumită.

Pornind din aceste sentimente, înființez
un ord pentru armata și gendarmeria Mea,
la care pot reflecta acele persoane, cari sună
semnalate în statutele aprobate de Mine.

Ischl, în 18 August 1898.

Francisc Iosif m. p.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1 fir garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 80 cr. de fiecare publica-
cție.

Atât abonamentele că și
insertiunile sunt să se plăte-
ască înaintea.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

Bibliografie.

Acte și documente relativ la Istoria Renașterei României, publicate de Dimitrie A. Sturdza. București. 1888—1896. Tipografia Carol Göbl. Cuprinde:

Volumul I 1) Tractatele dintre Principatele Române și Turcia. 2) Tractatele dintre Principatele Române și Rusia. 3) Tractatele dintre Turcia și Austria. 4) Tractatele dintre Turcia și România. 5) Tractate și acte dintre Puterile Europene, relative la Poarta Otomană și Principatele Române.

Volumul II. Acte și documente dela 1844 până la încheierea Tratatului de Paris din 30 Martie 1856.

Volumul III: Broșuri relative la situația Principatelor Române după tratatul de Paris.

Volumul IV: Acte și documente dela 1 Martie până la 30 Iunie 1857.

Volumul V: Acte și documente dela 1 Iulie până la 31 Decembrie 1857.

Volumul VI: Partea I: Procesele verbale ale Adunării ad-hoc a Moldovei, dela 22 Septembrie, până la 21 Decembrie 1858

Partea II: Procesele verbale ale adunării ad-hoc a Munteniei dela 10 Septembrie până la 10 Decembrie 1857 (Divanul ad-hoc din 1857 și Comisiunea Europeană din 1856—7)

Volumul VII: Acte și documente din anul 1858 până la înălțarea lui Alexandru Ion pe tronul Principatelor-Unite în anul 1859.

A apărut: Manual de agricultură Ratională. Fitotechnia sau cultura specială a plantelor, pentru usul școalelor secundare speciale și superioare de agricultură, învețământul particular și de consultat pentru agricultori practici, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala centrală de agricultură de la Fereșteiu și la seminarul Nifon Metropolitul.

O carte foarte instructivă pentru orice agricultor, cu 202 figuri intercalate în text.

O recomandăm economilor noștri ca op de mare folos. Editura proprie a autorului.

Pește sărat.

Administrația Bălților Statului din Tulcea aduce la cunoștința tuturor comercianților de pește, că furnizează ori ce cantitate de pește proaspet și sărat provenit din pescăriile din Delta Dunării cu prețuri foarte reduse. Peștele sărat este de o calitate superioară. Pentru orice informații a se adresa în Galați la Dr Alex. Economu șeful serviciului de vinzare al bălților Statului, sau la Tulcea direct la Administrația Regiei bălților.

296 2--4

Administratorul Regiei Bălților Statului
din Dobrogea Secț. VI.

Inspector G. V. Cordea.

Băile Herculane (Mehadia.)**(Herkulesfürdö, Ungaria)****STĂTIUNE DE CALE FERATĂ POSTĂ ȘI TELEGRAF.**

RENUMITE TERME SULFUROASE ȘI SÂRATE,

CU TEMPERATURĂ TERESTRĂ DE 55° C.

Începutul sezonului la 1 Maiu

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedeza și massajiu. — Băi electrice. — Hidroterapie. — Rendezvous internațional. — Situație admirabilă în valea romantică a Cernei. — Promenade și locuri de excursiune. — Climă favorabilă. — Situație scutită de vînt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi, hoteluri splendide. — Salon de cură. — Luminație electrică. — Muzică proprie. — Orfeu (Teatrul Variété).

M E D I C I R O M Â N I**CONSULTAȚIUNI IN TOATE LIMBILE EUROPENE.**

Junctiune cu trenul expres și Orient-expres; dela Orșova cu năile dunărene

BILETE CU PREȚURI REDUSE.

174 9—10 FRECUENȚA ÎN ANUL 1897: PRESTE 10.000.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se primesc comande pentru următoarele lucrări:

*
Circulare și prețuri-curențe
NOTE
Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului” A.P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Prețuri foarte moderate.

Diferite tipărituri pentru bănci
PLICURI

Invitații, cărți de vizită, anunțuri funerale

Ori-ce comande se efectuesc prompt.